

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6Pc/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202436
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6421202436.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou v právnej veci oprávnenej z vyživovacej povinnosti: N..Z. N., D.. XX.XX.XXXX, H. A. A. XXX, zastúpená advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, so sídlom Zvolen, Námestie SNP 87/8, proti povinnému z vyživovacej povinnosti: O.. A. Z., D.. XX.XX.XXXX, H. A. N. Š., U. Z. XXXX/XX, o návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky a o návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.

Súd návrh povinného z vyživovacej povinnosti **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Oprávnená z vyživovacej povinnosti sa podaným návrhom domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky sumou 150 € mesačne, počnúc dňom podania návrhu (09.08.2021) s poukazom na to, že jej manželstvo s povinným z vyživovacej povinnosti bolo rozvedené, pričom jej finančná situácia odôvodňuje podanie návrhu.

2.Oprávnená z vyživovacej povinnosti v návrhu uviedla, že bola od 01.07.2021 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, dňa 02.07.2021 bola z evidencie vyradená a bol jej priznaný opatrovateľský príspevok na jej staršieho syna z prvého manželstva M. N. vo výške 476,74 €, ktorý poberá aj invalidný dôchodok vo výške 432,30 €, bol mu priznaný aj príspevok na benzín vo výške 35,88 €. Jej príjem predstavuje aj prídavok na mal. A. vo výške 25,50 €, kompenzačný príspevok na PHM na mal. dieťa vo výške 35,88 € mesačne, príspevok na ošatenie 19,94 € mesačne. Ona externe študuje vysokú školu a platí školné 500 € za akademický rok, kde sú už zahrnuté aj náklady na cestovanie a nákup kníh. Býva v rodinnom dome v A., kde platí za elektrinu 155 € mesačne, poplatok za odvoz komunálneho odpadu 45 €, miestne dane za dom 21,18 €. Mal. A. je vlastníkom motorového vozidla Dacia Logan MCV (dostal príspevok z ÚPSVaR), za ktoré platí zákonné poistenie 80,04 € a havarijné poistenie 268 €. Mal. A. platí aj poplatok za uskladnenie pupočníkovej krvi 61 €. Mal. A. má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav s mierou postihnutia 50 %, je na individuálnom vzdelávaní. Ona nemôže nastúpiť do zamestnania, nakoľko sa stará o mal. A. ako aj o druhého syna M. N. (povinný z vyživovacej povinnosti nie je jeho otcem). Poukázala na príjmy povinného z vyživovacej povinnosti z roku 2019. Povinný z vyživovacej povinnosti jej odmieta akokoľvek prispievať na jej výživu a chce, aby sa zamestnala a živila sama. Vzhľadom na to, že ona nie je schopná sa sama živiť a s bývalým manželom sa nevedela dohodnúť o rozsahu príspevku na jej výživu, podala návrh na súd. Finančne jej pomáha aj rodina a známi.

3. Povinný z vyživovacej povinnosti s podaným návrhom nesúhlasil, návrh žiadal zamietnuť. Okrem iného uviedol, že nie je možné vychádzať z jeho príjmov za rok 2019, tieto nie sú aktuálne a nezohľadňujú reálny stav. Navrhovateľka zatajila príjem do domácnosti a to výživné na syna M. N. vo výške 150 € od jeho biologického otca. Na jednej strane navrhovateľka uvádza, že nemôže nastúpiť do zamestnania, pričom už piaty rok študuje na vysokej škole, na čo si našla čas, priestor aj finančné zdroje. Už vzhľadom na doteraz získané vzdelanie, môže pracovať formou home office a mohla by si zadovážiť príjem minimálne z čiastočného úväzku resp. z podnikania, pričom sa už ani nemusela ďalej vzdelávať a z rodinného rozpočtu odčerpávať financie nutné na jej ďalšie štúdium. V súčasnej dobe, podľa toho čo uviedla v návrhu, disponuje finančnými prostriedkami vo výške 1.026,24 € mesačne plus jej on platí výživné na mal. A. sumou 200 € mesačne a 150 € mesačne platí výživné otec M. N., čiže jej čistý príjem je mesačne vo výške 1.376,24 €. On od začiatku roka 2021 príjem zo živnosti nemal v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu. Od 16.08.2021 je kontinuálne práceneschopný. Jeho príjem tvoria (v čase podávania vyjadrenia 15.11.2021) nemocenské dávky vo výške 10,01 € na deň (cca 300 € mesačne) a výsluhový dôchodok vo výške 398,41 € mesačne. Uviedol, že spoločný úver s navrhovateľkou spláca výlučne on sumou 138,64 € mesačne, za byt platí 185,41 €, za elektrinu 40 €, za plyn 10 €, poistenie rodiny (vrátane navrhovateľky a mal. A.) sumou 36 €, poistenie domu v ktorom býva navrhovateľka, cestovné N. (kde teraz žije) N. Š. (na návštevu mal. A. ako aj za účelom realizácie sedení v CDR v zmysle nariadenia súdu) 200 €, ďalšie výdavky TV, strava, ošatenie...Výdavky mu pomáha vykrývať jeho syn V., ktorý prispieva viac ako 1 nákladov na bývanie v N. Š. a podporujú ho aj jeho známi.

4. V priebehu konania oprávnená z vyživovacej povinnosti doplnila, že došlo k zmene od 11.06.2021 výšky opatrovateľského príspevku, ktorý poberá na syna M. a to zo sumy 476,74 € ma 508,44 €, kompenzácie na benzín spolu vo výške 92,70 € (mal. A. a M.), rodinný prídavok na mal. A. zvýšenie na sumu 25,88 €. Špecifikovala, že poplatok za komunálny odpad vo výške 45 € platí ročne. Otec syna M. jej prispieva na syna podľa potrieb. Potvrdila, že na platbách za spoločný úver s povinným u vyživovacej povinnosti sa nepodieľa a nepodieľa sa ani na platení poisťného v súvislosti s hypotekárnym úverom. Študovala na vysokej škole v Nitre, kde platila školné za rok okolo 690 €. Tu študovala už druhý ročník magisterského štúdia, následne prestúpila do Bratislavy kde je ročné školené 749 €. Tu študuje naraz 1. aj 2. ročník. Za semester tam pôjde 4x plus na skúšky. Na účet jej prichádzajú aj peniaze od známych, ktorí ju podporujú, pričom tam peniaze posiala aj biologický otec syna M..

5. V priebehu konania povinný z vyživovacej povinnosti doplnil, že práceneschopným bol uznaný na základe toho, že má psychické problémy. Na základe odporúčania psychiatra navštevuje aj denný stacionár. Kompenzácie od štátu poberal len v mesiacoch január až jún 2021 v súvislosti s COVID. Poistné za dom v A., kde býva oprávnená z vyživovacej povinnosti platí len on a to vo výške 51,44 €. V byte v N. Š. má uzamknutú jednu izbu, ktorú užíva, a preto platí aj pomernú časť nákladov. Byt užíva jeho syn V.. Platby za byt sú: do bytového družstva 195,96 €, plyn 6,50 €, elektrika 34 €, internet 19,90 €, na ktorých platbách sa vo väčšom rozsahu posiala jeho syn V., ktorý platí cca 200 €. Byt zatiaľ predať nemôže, nakoľko je zaťažený úverom a musí čakať na vyporiadanie BSM. V Bratislava býva s priateľkou v jej dome, býva tam ešte jej dcéra manželom, dvoma deťmi a priateľkin plnoletý syn. On (povinný z vyživovacej povinnosti) sa podieľa na nákladoch sumou 50 € mesačne. Dňom 19.08.2022 mu skončila výplata nemocenského a jeho príjem tvorí len výsluhový dôchodok vo výške 403,19 €.

6. Vzhľadom na to, že pôvodná zákonná sudkyňa Mgr. Milana Fegyessová už na tunajšom súde nepracuje, spis bol v zmysle Pokynu predsedu súdu Spr. 473/2022 zo dňa 04.08.2022 predložený dňom 09.08.2022 sudkyňi JUDr. Jarmile Kasanovej.

7. Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

8. Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine prvá veta ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd.

9. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

10. Zánikom manželstva zanikajú všetky osobné a osobnomajetkové práva a povinnosti manželov. Zákon o rodine však ustanovuje jednu povinnosť, ktorá môže vzniknúť zásadne len po právoplatnom rozvoде manželstva. Ide o nárok rozvedeného manžela, ktorý nie je schopný sám sa živiť na príspevok na primeranú výživu od bývalého manžela podľa jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Oprávnený je bývalý manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť. Táto neschopnosť môže vyplývať zo subjektívnych, alebo objektívnych skutočností na strane oprávneného. Medzi subjektívne patrí napr. zlý zdravotný stav, žiadna kvalifikácia, alebo jej strata v dôsledku dlhodobej absencie zo zamestnania z dôvodu výkonu osobnej starostlivosti o deti a rodinu. Objektívnymi skutočnosťami je napr. osobná starostlivosť o mal. dieťa do 10 rokov, alebo staršie dieťa, ktoré vyžaduje nepretržitú opateru, alebo faktická nemožnosť umiestniť dieťa do zariadenia, alebo faktická nemožnosť nájsť si zamestnanie v danom mieste, zodpovedajúce jeho fyzickým a duševným schopnostiam. Schopnosť bývalého manžela živiť sa sám sa však neodvodzuje len od jeho skutočných a potenciálnych zárobkových možností, ale aj od jeho majetkových pomerov. Súd prihliada k množstvu a druhu jeho majetku a tiež k účelu, na ktorý je určený. Povinný je druhý bývalý manžel. Súd by však príspevok nepriznal v tom prípade, ak by to odporovalo dobrým mravom, a to ani v prípade, ak by bola splnená podmienka odkázanosti na strane navrhovateľky a zároveň aj podmienka schopnosti poskytovať príspevok na strane odporcu. Miera výživného je charakteristická podobne ako pri vyživovacej povinnosti detí voči rodičom „primeraná výživa“. Miera nároku na príspevok je daná primeranosťou, nie nutnosťou výživy. Zmyslom príspevku je hlavne zabezpečiť rozvedenému manželovi, ktorý z nejakého dôvodu nie je schopný sám sa živiť, životnú úroveň, ktorá bude aspoň podobná životnej úrovni počas trvania manželstva. Ak sa bývalí manželia nedokážu dohodnúť o príspevku na výživu rozvedeného manžela, rozhoduje v danej veci na základe návrhu niektorého z nich súd. Vznik povinnosti môže nastať najskôr právoplatnosťou rozsudku o rozvoде manželstva. Návrhom účastníkov je súd viazaný. Pri rozhodovaní skúma súd prvú základnú podmienku, a to neschopnosť jedného z bývalých manželov živiť sa sám. Ďalej skúma potreby, schopnosti, možnosti a majetkové pomery oprávneného (R 53/1968), dôvody neschopnosti zabezpečovať si výživu vlastnou prácou alebo iným príjmom.

11. V konaní bolo preukázané, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 24P/18/2019 zo dňa 12.02.2021, právoplatný dňa 16.03.2021. Tým je daná aktívna legitímácia oprávnenej z vyživovacej povinnosti na podanie návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky.

12. Prioritne súd vykonal dokazovanie, zamerané na zisťovanie prvej základnej podmienky, a to neschopnosť bývalej manželky samej sa živiť. Súd skúmal potreby, schopnosti, možnosti a majetkové pomery oprávnenej z vyživovacej povinnosti, dôvody tvrdenej neschopnosti zabezpečovať si výživu vlastnou prácou alebo iným príjmom. Schopnosť bývalej manželky samej sa živiť, sa však neodvodzuje len od jej skutočných a potenciálnych zárobkových možností, ale aj od jej majetkových pomerov. Miera nároku na príspevok je daná primeranosťou, nie nutnosťou výživy.

13. Oprávnená z vyživovacej povinnosti, v čase podania návrhu 09.08.2021, od kedy žiadala určiť príspevok na výživu rozvedeného manžela tvrdila, že má príjem z priznaného opatrovateľského príspevku na jej staršieho syna z prvého manželstva M. N. vo výške 476,74 €. Táto skutočnosť sa však nie je pravdivá, nakoľko v čase podania návrhu poberala opatrovateľský príspevok vo výške 508,44 € a to už od 11.06.2021, ktorá skutočnosť vyplýva z vyjadrenia jej právneho zástupcu na pojednávaní dňa 02.03.2022 ako aj z výpisu z jej účtu. M. N. má mieru postihnutia 50 %. V konaní nebolo sporné, že oprávnená z vyživovacej povinnosti nepracuje.

14. Oprávnená z vyživovacej povinnosti žije v spoločnej domácnosti s už plnoletým synom M. N., ktorého biologickým otcom nie je O.. A. Z. a s mal. A. Z., ktorého otcom je povinný z vyživovacej povinnosti. M. N. má príjem z invalidného dôchodku vo výške 432,30 € mesačne a pobera aj príspevok na benzín vo výške 35,88 € (v čase podania návrhu), pričom na jeho potreby mu prispieva finančne aj jeho biologický otec, pričom z výpisu z účtu oprávnenej z vyživovacej povinnosti je to v rôznych sumách 100 €, 200 €. V súčasnej dobe M. a mal. A. je priznaný príspevok na benzín a mal. A. aj príspevok na hygienu spolu vo výške 92,70 €. Oprávnená z vyživovacej povinnosti pobera na mal. A. rodinné prídavky vo výške 25,88 € a výživné od O.. A. Z. (povinný z vyživovacej povinnosti) vo výške 200 € mesačne.

15. Oprávnená z vyživovacej povinnosti žije so svojimi synmi v rodinnom dome v obci A. Č..X. Dom je v BSM účastníkov konania. Oprávnená z vyživovacej povinnosti platí náklady na bývanie, podľa vlastného

vyjadrenia, vo výške 155 € mesačne za elektrinu, ročne platby za odvoz komunálneho odpadu vo výške 45 €, ročne daň z nehnuteľnosti vo výške 21,18 €, poisťku za nehnuteľnosti vo výške 32,49 € za 1 rok. Oprávnená z vyživovacej povinnosti sa nepodieľa na platbách za spoločný úver účastníkov konania mesačne vo výške 138,94 € ani na úhrade s tým spojeného poistenia vo výške 51,44 €.

16. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd konštatuje, že bývalá manželka je schopná sama sa živiť, aj keď sa stará o chorého syna M. a o mal. A., ktorý má individuálne vzdelávanie. Aj keď nemá príjem z pracovnej činnosti, mesačne má príjem vo výške 508,44 € vo forme opatrovateľského príspevku. Na nákladoch spojených s bývaním sa musia podieľať aj osoby, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti a to plnoletý syn M., ktorý má príjem z invalidného dôchodku, štátnych príspevkov a príspevkov od svojho biologického otca (ako súd uviedol vyššie), pričom u mal. A. je určená vyživovacia povinnosť sumou 200 € mesačne, tiež je poberateľom štátnych príspevkov, rodinného prídavku, pričom pri určenej výživného boli zohľadnené aj jeho náklady spojené s bývaním a ako aj iné náklady. Náklady, ktoré prezentovala oprávnená z vyživovacej povinnosti, týkajúce sa M. ako aj mal. A. (ktorý je aj vlastníkom motorového vozidla, podľa vyjadrenia jeho matky), nemôže súd posudzovať v tomto konaní. Nakoľko v konaní nebolo preukázané, že oprávnená z vyživovacej povinnosti nie je schopná sama živiť, nevznikol jej nárok na priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky a súd jej návrh zamietol. Vzhľadom na dôvody, pre ktoré bol jej návrh zamietnutý, súd sa v odôvodnení rozsudku nebude zaoberať hodnotením majetkových pomerov na strane povinného z vyživovacej povinnosti.

17. Povinný z vyživovacej povinnosti počas konania dňa 01.08.2022 podal vzájomný návrh a žiadal určiť príspevok na výživu rozvedeného manžela vo výške 150 € mesačne počnúc dňom podania návrhu. Uviedol, že po rozvodne manželstva nie je schopný sa sám živiť, bývalá manželka má vyššie príjmy ako on, je schopná sa plnohodnotne zamestnať. On je od 16.08.2021 prakticky kontinuálne práceneschopný, jeho príjmom je výsluhový dôchodok.

18. Ak pred podaním návrhu na priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela navrhovateľ nepožiadala bývalého manžela o príspevok, resp. z jeho strany nedošlo k pokusu o dohodu s bývalým manželom na poskytovaní príspevku, ide o predčasne podaný návrh na súd, pretože uvedená zákonná hmotnoprávna podmienka je obsiahnutá v § 72 ods. 2 ZR a bez jej splnenia treba návrh zamietnuť (III. ÚS 120/2010 (ÚS SR).

19. Povinný z vyživovacej povinnosti nepožiadal bývalú manželku o príspevok, z jeho strany nedošlo ani k pokusu o dohodu s bývalou manželkou na poskytovaní príspevku, ktoré skutočnosti povinný z vyživovacej povinnosti ani nespochyboval. Vzhľadom na to ide z jeho strany o predčasne podaný návrh, nakoľko nie je splnená zákonná hmotnoprávna podmienka v zmysle § 72 ods.2 Zákona o rodine a bez jej splnenia súd musel jeho návrh zamietnuť.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.